

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA PRIMALJSTVA

NA FAKULTETU ZDRAVSTVENIH STUDIJA U MOSTARU

Mostar

Sadržaj

1. UVOD.....	3
2. OPĆE INFORMACIJE O STUDIJSKOM PROGRAMU.....	5
3. OSNOVNE KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
4. NASTAVNI PLAN.....	15
5. NASTAVNI PROGRAMI (SILABUSI).....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.

1.1. Procjena opravdanosti izvođenja studija

Novi studijski program diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva sadržajno se nastavlja na program preddiplomskog sveučilišnog studija Primaljstva i uz znanstveni pristup i izvođenje kliničke nastave omogućava razvoj novih visokoobrazovanih stručnjaka iz područja primaljske njege, što predstavlja novi iskorak u sveučilišnom obrazovanju u znanstvenoj grani Primaljstva. Stoga je predloženi studijski program od strateškog značaja za Fakultet zdravstvenih studija u Mostaru i za razvoj znanstvene grane Primaljstva.

S obzirom na veliki napredak perinatalne medicine, a prema preporukama i standardima Svjetske zdravstvene organizacije i Europske zajednice te uvođenjem novih dijagnostičkih i terapijskih postupaka, na svim razinama perinatalne zaštite potrebne su stručne i obrazovane primalje. Zdravstvo u Bosni i Hercegovini treba visokoobrazovane primalje koje će vladati specifičnim znanjima i vještinama primaljske njege, ali i područjem upravljanja i rukovođenja, javnog zdravstva, obrazovanja i znanstveno-istraživačkog rada. Iz svega navedenog je jasno da se pokretanjem diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva zadovoljava tržište rada i omogućuje kontinuitet i viši stupanj obrazovanja u primaljstvu.

Prvostupnice primaljstva do sada u Bosni i Hercegovini nisu imale mogućnost nastavka obrazovanja, osim u srodnim djelatnostima. Diplomskim sveučilišnim studijem Primaljstva stvaramo kadar s višim razinama znanja i vještinama potrebnim za složenije vidove poslova.

Studijski program usmjeren je na stvaranje stručnjaka, magistara primaljstva koji će biti osposobljeni za koordiniranje timom primaljske skrbi, posebno kada je potreban multidisciplinarni pristup te sudjelovanje u organiziranju rada ginekološko-porođajnih odjela, klinika i ustanova. Nastavni plan i program studija posebno je usredotočen na razvoj komunikacijskih, organizacijskih i nastavnih sposobnosti, te etičkih i pravnih aspekata profesije. Time stvaramo stručni kadar koji, osim što se usavršava u struci, ima veću samostalnost u radu, te sposobnost bolje raspodjele obaveza u sklopu timskog rada. Usavršavanje u struci i cjeloživotno obrazovanje bi trebalo biti dostupno svim zdravstvenim djelatnicima, što povoljno utječe na njihove kompetencije i rukovođenje složenijim vidovima poslova. Na ovaj način se postiže bolja kvaliteta zdravstvene skrbi, u skladu s procesima obrazovanja i zapošljavanja u razvijenim zemljama.

Pokretanjem diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva Fakultet zdravstvenih studija u Mostaru omogućava primaljama kontinuirano obrazovanje na sve tri razine, kao i cjeloživotno obrazovanje, te znanstveno-istraživački rad koji u ovoj struci trenutno nije razvijen. Fakultet stvara uvjete za razvoj visokoobrazovanih stručnjaka, nastavnog kadra koji će preuzeti stručne predmete iz primaljske skrbi te obrazovati učenike i studente primaljstva. Time se podiže kvaliteta obrazovnog sustava, gdje struka educira struku, što je cilj Fakulteta.

Kombinirajući znanje iz edukacije, informatike, didaktike, etike, prava, ekonomije, upravljanja, medicinske terminologije, stvorit će se polazište za stručnjake koji će biti uspješniji u provođenju primaljske njege, medicinskom istraživanju (posebno istraživanju u primaljstvu), planiranju, promjenama i inovacijama u zdravstvenom sustavu, te financijskom boljitku organizacijske jedinice – ustanove. Diplomski sveučilišni studij Primaljstva isto tako omogućuje nadogradnju obrazovanja primalja i otvara druge mogućnosti u sudjelovanju i profiliranju novog primaljskog kadra, što je od iznimnog značaja za primaljsku profesiju. Na ovaj način omogućuje se uključivanje primalja u vertikalno obrazovanje (doktorski studij).

Treba naglasiti da u tri županije koje gravitiraju Sveučilištu u Mostaru mali je broj nezaposlenih primalja, odnosno postoji povećana potreba za primaljskim kadrom. Dakle, zdravstvo u Bosni i Hercegovini treba primalje koje će vladati elementarnim znanjima i vještinama, ali i visokoobrazovane primalje za područje upravljanja i rukovođenja, javnog zdravstva, primaljske njege u zajednici i obrazovanja budućih mladih stručnjaka iz primaljstva i srodnih područja, a sve u svrhu poboljšanja kvalitete i učinkovitosti profesije. Pokretanje novih studijskih programa jedan je od strateških ciljeva Sveučilišta kao i razvoj cjeloživotnog obrazovanja, u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF).

U svrhu uključivanja svih zainteresiranih strana u proces pokretanja studijskog programa provedena je javna rasprava, koja se održala 20. travnja 2022. (ur. br.01-714/22). Zaključci javne rasprave uzeti su u obzir prilikom izrade nastavnog plana i programa.

1. OPĆE INFORMACIJE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa	Primaljstvo
Ciklus	2. ciklus (diplomski studij)
Vrsta	Sveučilišni studij
Znanstveno područje	Područje biomedicine i zdravstva
Znanstveno polje	Kliničke medicinske znanosti / Zdravstvene znanosti
Znanstvena grana	Primaljstvo
Akademski naziv	Magistar/magistra primaljstva
Razina kvalifikacije po EQF	7
Trajanje studijskoga programa	2 godine / 120 ECTS
Ukupni broj ECTS bodova	2 godine / 120 ECTS
Jezik	Hrvatski jezik
Način studiranja	Redovito / Izvanredno
Nositelj studijskog programa	Sveučilište u Mostaru
Izvođač studijskog programa	Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru
Uvjeti upisa	Diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij Primaljstva i stekla zvanje prvostupnika(ce) s ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova. Osobama koje su završile stručni studij postoji mogućnost određivanja ispita razlike.
Ciljevi studijskog programa	<ul style="list-style-type: none"> – osposobiti studente za samostalni rad u kliničkim bolnicama i ginekološko-porođajnim odjelima koji obuhvaćaju koordiniranje timom primaljske skrbi, posebno kada je potreban multidisciplinarni pristup, – proširiti znanja i vještine studenata u području primaljske njege bolesnika, – osposobiti studente za vođenje zdravstvenih timova i upravljanja procesima u zdravstvu, kao i za suradnički rad u znanstvenim i kliničkim istraživanjima (projekti, komunikacija, prezentacija) na zdravstvenim visokim učilištima, – osposobiti studente za promociju zdravlja u zdravstvenoj ustanovi i u zajednici – osposobiti studente za primjenu načela primaljstva zasnovanog na dokazima tijekom rada, kao i stalnom učenju i djelovanju u ulozi mentora i učitelja.
Kompetencije studijskog program	<ul style="list-style-type: none"> - planiranje, organiziranje i upravljanje ljudskim i materijalnim resursima, te sustavima potpore u području primaljske skrbi, rukovođenje složenim radnim procesima. - upravljanje sustavom kvalitete primaljske skrbi - koordiniranje timom primaljske skrbi - vođenje primaljske dokumentacije - provođenje edukacije i zdravstvenog odgoja trudnica,

	<p>pripreme za roditeljstvo i dojenje, vođenje tečajeva za trudnice, edukacija se može proširiti na zdravlje žena, seksualno i reproduktivno zdravlje</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u znanstveno- istraživačkom radu - sudjelovanje u edukaciji učenika i studenata primaljstva i srodnih struka - primjenjivanje vještina učinkovite komunikacije - primjenjivanje mjera zaštite od infekcije i ostalih mjera zaštite u radu - komunikacijske vještine - socijalne vještine - organizacija rada - rad na računalu - osobni i profesionalni razvoj
Ishodi učenja studijskog programa	<ul style="list-style-type: none"> - upravlja resursima odjela, klinike ili ustanove te sustavima potpore u području primaljske skrbi (FZSPM-IU-1) - upravlja sustavom kontrole kvalitete i provođenja nadzora primaljske skrbi (FZSPM-IU-2) - upravlja radom tima primaljske skrbi (FZSPM-IU-3) - vodi primaljsku dokumentaciju (FZSPM-IU-4) - organizira edukacije za očuvanje reproduktivnog zdravlja te tečajeve priprema trudnica za porod, dojenje i roditeljstvo (FZSPM-IU-5) - sudjeluje u znanstveno-istraživačkom radu (FZSPM-IU-6) - educira učenike i studente primaljstva i srodnih struka (FZSPM-IU-7) - primjenjuje vještine učinkovite komunikacije s pacijentima i članovima njihovih obitelji te osobljem i suradnicima (FZSPM-IU-8) - nadzire provođenje i primjenu metoda i mjera dezinfekcije i sterilizacije (FZSPM-IU-9) - prilagođava komunikaciju potrebama sugovornika i situacije (FZSPM-IU-10) - prepoznaje potrebe pacijenata i članova njihovih obitelji te osoblja i suradnika (FZSPM-IU-11) - upravlja radnim procesom u skladu s potrebama radne organizacije (FZSPM-IU-12) - koristi računalo u svrhu obavljanja radnih zadataka i komunikacije s pacijentima i suradnicima (FZSPM-IU-13) - upravlja osobnim i profesionalnim razvojem (FZSPM-IU-14)
Mogućnost nakon završetka studija	<p>Nakon uspješnog završetka studija studentima se otvara mogućnost zaposlenja u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i/ili nastavka školovanja na III. ciklusu visokog obrazovanja.</p>

---

3. OSNOVNE KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PROGRAMA

3.1. Povezanost sa strategijom razvoja Sveučilišta

U *Strategiji razvoja Sveučilišta u Mostaru 2018. – 2023.* u strateškom području obrazovanja više strateških ciljeva odnosi se na nastavni plan i program te njegove elemente.

Cilj 1. definirano je da će Sveučilište u suradnji s dionicima izraditi, odobriti, izvoditi i kontinuirano pratiti te poboljšavati studijske programe na svim razinama, s jasno definiranim ishodima učenja u vezi s potrebama tržišta rada, a u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), a iz njega proizlaze sljedeći zadatci:

- zadatak 1: jasno definirati ciljeve i predviđene ishode učenja svakoga studijskog programa i s njima ujednačiti sadržaj studijskoga programa, u skladu s odgovarajućom razinom Europskoga kvalifikacijskog okvira i standardom kvalifikacije
- zadatak 2: uvesti transparentan i dosljedan postupak revizije i unapređenja studijskih programa uz sudjelovanje studenata i drugih dionika
- zadatak 5: osigurati realno alociranje ECTS bodova, preko definiranoga sustava ECTS koordinacije na svim razinama studija
- zadatak 6: unaprijediti interdisciplinarnost svih studijskih programa omogućavajući izbornost kolegija na razini Sveučilišta.

Cilj 3. odnosi se na razvijanje široke mreže nastavnih baza, odnosno organizacija s različitih područja djelatnosti te uspostavljati suradnju koja će omogućiti povezivanje prakse, znanosti i umjetnosti te visokoga obrazovanja, a iz njega proizlaze sljedeći zadatci:

- zadatak 2: povećati broj sati i udjela nastavne prakse na studijskim programima i njome stečeni udio ECTS bodova
- zadatak 3: povećati broj završnih/diplomskih radova koji su temom i sadržajem u vezi s praksom.

U skladu s odrednicama Bolonjske deklaracije, diplomski studij Primaljstva nastavak je obrazovanja koji se izvodi u dva ciklusa obrazovanja: preddiplomski studij traje 3 godine odnosno 6 semestara, a diplomski studij traje 2 godine odnosno 4 semestra.

U skladu s djelatnosti i kompetencijama magistra/magistre primaljstva naglasak u njihovom obrazovanju treba staviti na razvijanje vještina upravljanja, znanstveno-istraživački nad i nastavničke vještine. Logično rješenje ovog problema koje se nameće jest razvoj diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva koji se oslanja većim dijelom na znanstvene sadržaje studija i omogućava nastanak kritičnog broja visokoobrazovnih stručnjaka iz područja primaljske njege koji će zasigurno održati i podići kvalitetu edukacije primalja.

Posebni strateški cilj je omogućiti znanstveno usavršavanje u znanstvenoj grani Primaljstva, osposobiti novi nastavni kadar koji će po završetku diplomskog studija biti kompetentan za samostalno vođenje nastave iz područja primaljske njege, sudjelovanje u istraživačkom radu i nastavku znanstvenog usavršavanja na poslijediplomskom doktorskom studiju Zdravstvene znanosti. Prema strukturi predloženog studijskog programa evidentno je da se nastava izvodi u grupiranim predmetima prema područjima i izbornim predmetima kroz predavanja, seminare te kliničke i metodičke vježbe, samostalnog rada studenta uz sudjelovanje mentora, te od izvannastavnih i nastavnih aktivnosti.

3.2. Usklađenost s dostignućima određenog znanstvenog/umjetničkog područja i tržišta rada te povezanost sa standardima zanimanja/kvalifikacija

Ciljevi, kompetencije i ishodi učenja na razini studijskog programa definirani su na način da budu usklađeni s dostignućima određenog znanstvenog/umjetničkog područja i tržišta rada te povezani sa standardima zanimanja/kvalifikacija.

Obrazovanje za regulirane profesije u području zdravstva Europska unija je propisala Direktivom 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija u reguliranim profesijama.

Globalno gledano kvalitetna zdravstvena/primaljska skrb je još uvijek privilegija manjeg broja ljudi na svijetu. Razlozi tome su nedostatak i nejednaka raspodjela educiranog medicinskog osoblja svih razina obrazovanja. Prema procjeni WHO trenutno se manjak zdravstvenog osoblja broji na više od 4 milijuna profesionalaca. Ono što dodatno otežava tu situaciju je činjenica da nije dovoljan broj ljudi u procesu edukacije, a obzirom da je jaz velik, ti se rizici i manjak svakim danom sve više povećavaju. U skladu s promjenama koje se događaju unutar sustava pružanja primaljske njege, povećavaju se i broj i raznolikost uloge primalje unutar naprednog primaljstva.

Diplomski sveučilišni studij iz područja primaljstva mora jamčiti da će magistre primaljstva moći udovoljiti potrebama primaljske njege šire zajednice, te steći napredne vještine kako bi mogle i pružati primaljsku njegu i biti organizator procesa pružanja primaljske njege. Zdravstveni sustav ovisan je o prilikama u zdravstvu, ekonomskim prilikama, socijalnoj zaštiti, socijalnoj osjetljivosti i zajedništvu, inovacijama, različitostima i zdravstvenoj sigurnosti. Sve navedeno vodi ka ekonomskom napretku i blagostanju. Diplomski sveučilišni studij Primaljstvo u potpunosti je usklađen s misijom i strategijom Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru, a cjeloživotno obrazovanje sastavni je dio visokoobrazovnog sustava te ga je potrebno sustavno organizirati i uključiti priznavanje prethodnih učenja.

Fakultet zdravstvenih studija ima aktivnu suradnju s poduzećima i javnim institucijama s kojima sklapa institucijske ugovore o partnerstvu. Vanjski dionici također sudjeluju u radu Povjerenstva za osiguranje i unapređenje kvalitete Fakulteta, čime doprinose kreiranju visokoškolske politike u području zdravstva. Osim toga neophodno je omogućiti obrazovnu vertikalu u školovanju primalja koja do sada nije provedena. Poslovi / kompetencije / ishodi učenja iz svih gore navedenih dokumenata implementirani su u kompetencije i ishode učenja na razni studijskog programa navedene u poglavlju „2. Opće informacije o studijskom programu“ te se realiziraju na obveznim predmetima, kako bi se osiguralo da ih sa stečenom kvalifikacijom ostvare svi studenti. Pokrivenost tih ishoda učenja na razini studijskog programa ishodima učenja na razini obveznih predmeta prikazana je u poglavlju „3.12. Matrica ishoda učenja“.

3.3. Usporedivost sa studijskim programima u zemlji i inozemstvu

Diplomski sveučilišni studij Primaljstva je prvi takav studij u Bosni i Hercegovini. Što se tiče usporedivosti diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva sa sličnim ili istim programima akreditiranih visokih učilišta u EU, predloženi program u skladu je sa programom diplomskog studija primaljstva u R Hrvatskoj, Fakulteta zdravstvenih studija iz Rijeke. (Dostupno: Internet: <http://www.fzsri.uniri.hr/hr/studenti/studijiski-programi/192-veucilisni-diplomski-studiji/primaljstvo.html>)

3.4. Otvorenost prema mobilnosti studenata

Mobilnost studenata definirana je *Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti* (ur. br. 01-255-1/18), koji se odnosi na administrativnu podršku studentima, dokumente studentske mobilnosti, osiguranje, način prijave, postupak priznavanja mobilnosti te informacijski paket. Jedinствена metodologija priznavanja definirana je na razini Sveučilišta odlukom Senata o usvajanju jedinstvenog obrasca za *Rješenje o*

priznavanju predmeta, ECTS bodova, ocjena i stručne prakse pri mobilnosti studenata (ur. br. 01-4549/21), koje se evidentira u dodatku diplomi. Studenti informacije o programima mobilnost te prateće obrasce mogu pronaći na web stranici Sveučilišta, te preko prodekana za znanost i prodekana za kvalitetu i međuinstitucionalnu suradnju Fakulteta zdravstvenih studija, koji informacije sveučilišnog Ureda za međunarodnu suradnju prosljeđuje predstavnicima studenata.

3.5. Uvjeti za upis na studijski program i prelazak s drugih studijskih programa

Sveučilišnim *Pravilnikom o studiranju* (ur. br. 01-1033/15) definirano je pravo upisa na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe, koji se vrši putem javnog natječaja. Senat na prijedlog Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija, a uz suglasnost Upravnog vijeća Sveučilišta i nadležnog ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-a, raspisuje javni natječaj, koji se objavljuje u dnevnom tisku, mrežnim stranicama Sveučilišta te mrežnoj stranici i oglasnoj ploči Fakulteta zdravstvenih studija, a koji sadrži podatke o uvjetima za upis, razredbenom postupku, visini školarine, kriterijima za odabir kandidata te druge podatke.

Diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij primaljstva i stekla zvanje prvostupnika(ce) s ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova.

Pri prelasku s drugih studijskih programa podnosi se zahtjev dekanu Fakulteta zdravstvenih studija, na temelju kojeg odluku o mogućnostima i uvjetima za upis donosi odgovarajuće povjerenstvo. Osobama koje su završile stručni studij postoji mogućnost određivanja ispita razlike.

3.6. Uvjeti upisa u sljedeći semestar i godinu studija te način završetka studija

Uvjeti za upis u sljedeći semestar i višu godinu studija definirani su *Pravilnikom o studiranju Sveučilišta u Mostaru* (Ur. broj 01-1033/15 od 17. lipnja 2015.) i općim aktom Fakulteta zdravstvenih studija.

Studijski program se završava pisanjem i obranom diplomskog rada koji nosi 13 ECTS bodova. Način i postupak obrane diplomskog rada te metodologija njegove izrade definirani *Pravilnikom o studiranju Sveučilišta u Mostaru* (Ur. broj 01-1033/15 od 17. lipnja 2015.) i općim aktom Fakulteta zdravstvenih studija.

1.7. Organizacija studijskog programa

Studij je ustrojen kao dvogodišnji studij kroz četiri semestra. Nastava na Fakultetu zdravstvenih studija se odvija u turnusima, a za detaljan prikaz odvijanja nastave objavljeni su rasporedi po semestrima i studijskim programima. Sukladno načelima Bolonjske deklaracije predloženi studijski program je strukturiran i vrednovan s ECTS bodovima. Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre. U skladu s ECTS bodovima, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

Studenti mogu studirati u statusu redovitog ili izvanrednog studenta. Redoviti su oni studenti koji studiraju po programu s punom nastavnom satnicom. Izvanredni studenti su studenti koji studijski program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50 % predavanja i seminara (po svom izboru) te obaviti vježbe u obimu određenom za izvanredne studente.

1.8. Struktura studijskog programa

Tijekom studija student upisuje 17 obveznih i 6 izbornih predmeta. Sukladno načelima Bolonjske deklaracije predloženi studijski program je strukturiran i vrednovan s ECTS bodovima. U opisu pojedinih predmeta studijskog programa navedeni su oblici provođenja nastave, kao i broj sati po pojedinim oblicima nastave.

Kroz dvije godine studija na diplomskom sveučilišnom studiju Primaljstva ostvaruje se aktivna nastava od 1175 sati i samostani rad studenta od 2425 sati. Aktivna nastava ostvaruje se kroz: predavanja, seminare i vježbe, te kroz stalni kontakt studenta s nastavnicima i suradnicima.

Samostalni rad studenta podrazumijeva vrijeme koje je studentu potrebno za samostalno učenje predmeta, pripremu seminara, kolokvija, završnih testova, pripremu i pisanje završnih i diplomskih radova, ne računajući kontakt sate s nastavnikom (predavanja, seminari i vježbe). Broj samostalnog rada definiran je u nastavnom program svakog predmeta.

Student na početku svakog semestra pored obveznih predmeta bira izborne predmete, s popisa ponuđenih izbornih predmeta, kojeg prije početka svake akademske godine usvaja Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta zdravstvenih studija.

Budući da se prema *Pravilniku od postupku donošenja novih i redovite revizije postojećih studijskih programa* (ur. br. 01-993-1/22), u nastavnom planu i programu navode se samo obvezni predmeti, dok se izborni usvajaju u izvedbenom nastavnom planu svake akademske godine, u tabličnom prikazu bit će naveden broj sati pojedine vrste nastave i nastave ukupno, broj sati prakse te broj sati samostalnog rada samo na obveznim predmetima. U odnosu na ukupan broj ECTS bodova, na izbornim predmetima se stječe 12 ECTS bodova, a student može birati ukupno 6 izbornih predmeta.

Pored obveznih predmeta te izbornih predmeta na razini studijskog programa i na razini Fakulteta zdravstvenih studija, odnosno pored 30 ECTS bodova po semestru, student može birati i sveučilišne izborne predmete, sa popisa kojeg usvaja Senat svake akademske godine, a koji se studentu evidentiraju u dodatku diplomi. Svrha izbornih predmeta na razini studijskog programa je detaljnija razrada ishoda učenja već stečenih na obveznim predmetima, u skladu s preferencijama studenta, a svrha sveučilišnih izbornih predmeta je stjecanje kompetencija koje nisu predviđene studijskih programom, a za koje student procijeni da ga mogu učiniti konkurentnijim na tržištu rada i doprinijeti izgradnji vlastite osobnosti kroz obrazovanje.

Vrsta nastave	I godina	II godina	Ukupno	%
Predavanja	210	220	430	11,9%
Seminari	305	175	480	13,3%
Vježbe	215	50	265	7,4%
Samostalni rad	1070	1355	2425	67,4%
Ukupno	1800	1800	3600	100,00%

Provjera stečenih ishoda učenja: način provjere stečenih ishoda učenja, kao i postotno vrednovanje pojedinih oblika provjere navedeni su u nastavnom programu svakog predmeta (pisani, usmeni, praktični).

Tablica 1. Strukture studijskog programa s udjelima pojedinih vrsta nastave, prakse i samostalnog rada

1. Godina									
I. zimski semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM101	Medicinska informatika i napredna statistika	25	50	40	115	0	155	270	9
FZSZAM102	Upravljanje kvalitetom u zdravstvu	25	20	50	95	0	145	240	8
FZSZAM103	Uvod u znanstveno istraživački rad	25	40	30	95	0	145	240	8
FZSZAM104	Komunikacijske vještine	15	10	10	35	0	55	90	3
Ukupno		90	120	130	340	0	500	840	28
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
ECTS UKUPNO									30

1. Godina									
II. ljetni semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM207	Didaktika	25	50	40	115	0	155	270	9
FZSZAM208	Menadžment u zdravstvu	25	30	50	105	0	135	240	8
FZSZAM209	Ekonomika i zakonodavstvo u zdravstvu	25	0	50	75	0	165	240	8
FZSZAM210	Umijeće medicinske nastave	15	15	15	45	0	45	90	3
Ukupno		90	95	155	340	0	500	840	28
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
ECTS UKUPNO									30

2. godina									
III.zimski semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSPM313	Sigurno majčinstvo i promocija zdravlja žene	30	0	20	50	0	160	210	7
FZSPM314	Bolničke infekcije i primaljstvo	30	0	20	50	0	160	210	7
FZSPM315	Razvojna psihologija	20	0	20	40	0	110	150	5
FZSPM316	Rana intervencija	20	10	10	40	0	110	150	5
Ukupno		100	10	70	180	0	540	720	24
ECTS za obvezne predmete									24
ECTS za izborne predmete									6
ECTS UKUPNO									30

2.godina									
IV.ljetni semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM423	Supervizija u zdravstvu	20	10	15	45	0	75	120	4
FZSPM424	Farmakoterapija u perinatologiji	15	0	10	25	0	65	90	3
FZSPM425	Ultrazvučni nadzor trudnoće	10	10	15	35	0	55	90	3
FZSPM426	Psihološki aspekti roditeljstva	20	0	15	35	0	55	90	3
FZSZAM430	Nacrt diplomskog rada	5	10	10	25	0	35	60	2
FZSZAM429	Diplomski rad	0	0	0	0	0	390	390	13
Ukupno		70	30	65	165	0	675	840	28
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
ECTS UKUPNO									30

3.9. Optimalan broj upisanih studenata s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika

Upisne kvote prije početka svake akademske godine usvaja Upravno vijeće Sveučilišta, na prijedlog Senata, te uz suglasnost nadležnog ministarstva. Studenti mogu studirati u statusu redovitog ili izvanrednog studenta. Redoviti su oni studenti koji studiraju po programu s punom nastavnom satnicom. Troškove studija redovitih studenata plaćaju sami studenti. Izvanredni studenti su studenti koji studijski program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost.

3.10. Resursi potrebni za izvođenje studijskog programa

Fakultet zdravstvenih studija raspolaže učionicama s klasičnom i suvremenom audio-vizualnom opremom, informatičkom opremom s najviše dva studenta na jedno računalo, mikrobiološkim istraživačkim laboratorijem, kabinetom za zdravstvenu njegu s modelima za vježbanje, te kliničkim bolničkim odjelima s opremom za provođenje zdravstvene njege/primaljske njege.

Fakultet zdravstvenih studija posjeduje Kabinet kliničkih vještina opremljen visoko sofisticiranim modelima – simulatorima. Također je u tijeku nabava simulacijske lutke za porođaj SimMom. SimMom je napredni simulator porođaja cijelog tijela s točnom anatomijom i funkcionalnošću za olakšavanje multiprofesionalne opstetričke obuke za vođenje kako urednog tako i patološkog porođaja. Detaljan prikaz opisa uvjeta za izvođenje diplomskog sveučilišnog studija Primaljstva pojašnjen je u stavku 1.2.

3.11. Sustav za osiguranje kvalitete studijskog programa

Svrha, cilj, ustroj i djelovanje te područja vrednovanja sustava za osiguranje kvalitete Sveučilišta u Mostaru definirani su *Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete Sveučilišta u Mostaru* (ur. broj: 01–3039/20).

Prema navedenom Pravilniku, sustav za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru čine stalna tijela sustava za osiguranje kvalitete na razini Sveučilišta: Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete i Ured za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete. Na Fakultetu zdravstvenih studija djeluje Povjerenstvo za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete, kojeg čine prodekan za kvalitetu i međuinstitucionalnu suradnju, prodekan za nastavu, koordinator kvalitete, predstavnik nastavnog osoblja, predstavnik studenata te predstavnik administrativnog i tehničkog osoblja. Koordinator kvalitete Fakulteta zdravstvenih studija je i član Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.

Navedenim *Pravilnikom* definirane su nadležnosti i aktivnosti svakog tijela iz sustava za osiguranje kvalitete. Tijela iz sustava za osiguranje kvalitete provode redovite aktivnosti definirane sveučilišnim *Priručnikom za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru*. Na temelju provedenih aktivnosti izrađuju se godišnja izvješća na razini studijskog programa, ustrojbene jedinice i Sveučilišta.

3.12. Matrica ishoda učenja

IU-studijski program IU-predmet	FZSPM- IU-1	FZSPM- IU-2	FZSPM- IU-3	FZSPM- IU-4	FZSPM- IU-5	FZSPM- IU-6	FZSPM- IU-7	FZSPM- IU-8	FZSPM- IU-9	FZSPM- IU-10	FZSPM- IU-11	FZSPM- IU-12	FZSPM- IU-13	FZSPM- IU-14
IU-FZSZAM101						X							X	X
IU-FZSZAM102	X	X										X		x
IU-FZSZAM103		X				X							X	
IU-FZSZAM104								X		X			x	
IU-FZSZAM207							X	X		X				X
IU-FZSZAM208	X	X	X					X	X					X
IU-FZSZAM209	X		X				X					X		X
IU-FZSZAM210					X		X							
IU-FZSPM313		X			x	X	X						x	
IU-FZSPM314		X		x			X		x			x		X
IU-FZSPM315	X		X		X									
IU-FZSPM316					X	X	X	X		X	X	X		X
IU-FZSMZA423	X	X								X				X
IU-FZSPM424				X										
IU-FZSPM425								X						
IU-FZSPM426	X				X									
IU-FZSZAM430						X				X			X	

4. NASTAVNI PLAN

1. godina									
I.zimski semestar									
R. br.	Šifra predmeta	Status predmeta	Naziv predmeta				SR	Ukupno	ECTS
				P	V	S			
1.	FZSZAM101	Obvezni	Medicinska informatika i napredna statistika	25	40	40	155	270	9
2.	FZSZAM102	Obvezni	Upravljanje kvalitetom u zdravstvu	25	20	50	145	240	8
3.	FZSZAM103	Obvezni	Uvod u znanstveno istraživački rad	25	40	30	145	240	8
4.	FZSZAM104	Obvezni	Komunikacijske vještine	15	10	10	55	90	3
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
UKUPNO				90	110	130	500	840	30

1. godina									
II.ljetni semestar									
R. br.	Šifra predmeta	Status predmeta	Naziv predmeta				SR	Ukupno	ECTS
				P	V	S			
1.	FZSZAM207	Obvezni	Didaktika	25	50	40	155	270	9
2.	FZSZAM208	Obvezni	Menadžment u zdravstvu	25	30	50	135	240	8
3.	FZSZAM209	Obvezni	Ekonomika i zakonodavstvo u zdravstvu	25	0	50	165	240	8
4.	FZSZAM210	Obvezni	Umijeće medicinske nastave	15	15	15	45	90	3
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
UKUPNO				90	95	155	500	840	30

2. godina									
III. zimski semestar									
R. br.	Šifra predmeta	Status predmeta	Naziv predmeta				SR	Ukupno	ECTS
				P	V	S			
1.	FZSPM313	Obvezni	Sigurno majčinstvo i promocija zdravlja žene	30	0	20	160	210	7
2.	FZSPM314	Obvezni	Bolničke infekcije i primaljstvo	30	0	20	160	210	7
3.	FZSPM315	Obvezni	Razvojna psihologija	20	0	20	110	150	5
4.	FZSPM316	Obvezni	Rana intervencija	20	10	10	110	150	5
ECTS za obvezne predmete									24
ECTS za izborne predmete									6
UKUPNO				130	20	70	540	720	30

2.godina									
IV. ljetni semestar									
R. br.	Šifra predmeta	Status predmeta	Naziv predmeta				SR	Ukupno	ECTS
				P	V	S			
1.	FZSZAM423	Obvezni	Supervizija u zdravstvu	20	10	15	75	120	4
2.	FZSPM424	Obvezni	Farmakoterapija u perinatologiji	15	0	10	65	90	3
3.	FZSPM425	Obvezni	Ultrazvučni nadzor trudnoće	10	10	15	55	90	3
4.	FZSPM426	Obvezni	Psihološki aspekti roditeljstva	20	0	15	55	90	3
5.	FZSZAM430	Obvezni	Nacrt diplomskog rada	5	10	10	35	60	2
6.	FZSZAM429	Obvezni	Diplomski rad	0	0	0	390	390	13
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
UKUPNO				70	30	65	675	840	30

